

Netradiční vehikulum listeriózy: epidemiologické souvislosti a rizika

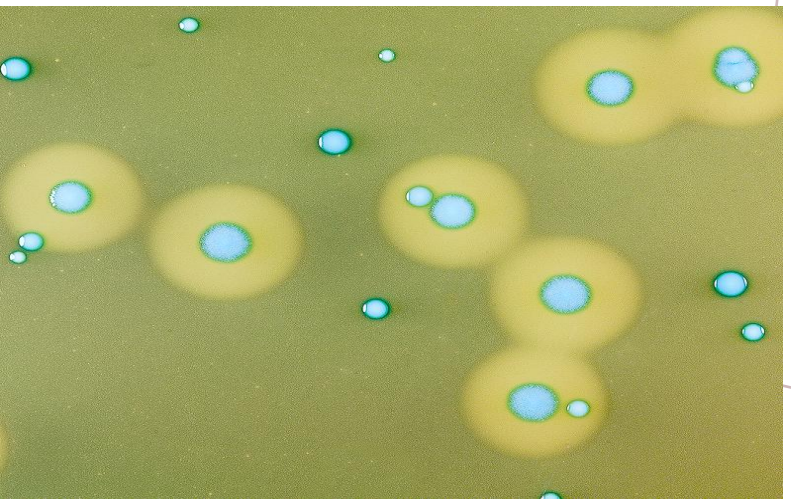

Renata Karpíšková, MU Brno

Seminář aktuality v mikrobiologii potravin, 2026, VŠCHT Praha

Epidemiologický význam listeriózy

Invazivní onemocnění s vysokou smrtností (20–30 %)

Ohrožuje seniory, těhotné ženy, novorozence a imunokompromitované osoby

Růst i při chladničkových teplotách, tvorba biofilmu

Riziko výskytu v RTE potravinách (ready-to-eat)

Nejčastější vehikula listerióz

Epidemiologická situace A32 CC37, ST37, CT 20201

12 humánních případů (potvrzeno WGS)

Věk 0–76 let (Ø 62,6), 8 mužů, 4 ženy

3 úmrtí, 1 neonatální případ

Lokalita: JMK (7), STČ (3), MSK (1), Vysočina (1)

Epidemiologická situace

- ROK 2024 – 6 PŘÍPADŮ
- ROK 2025 – 6 PŘÍPADŮ

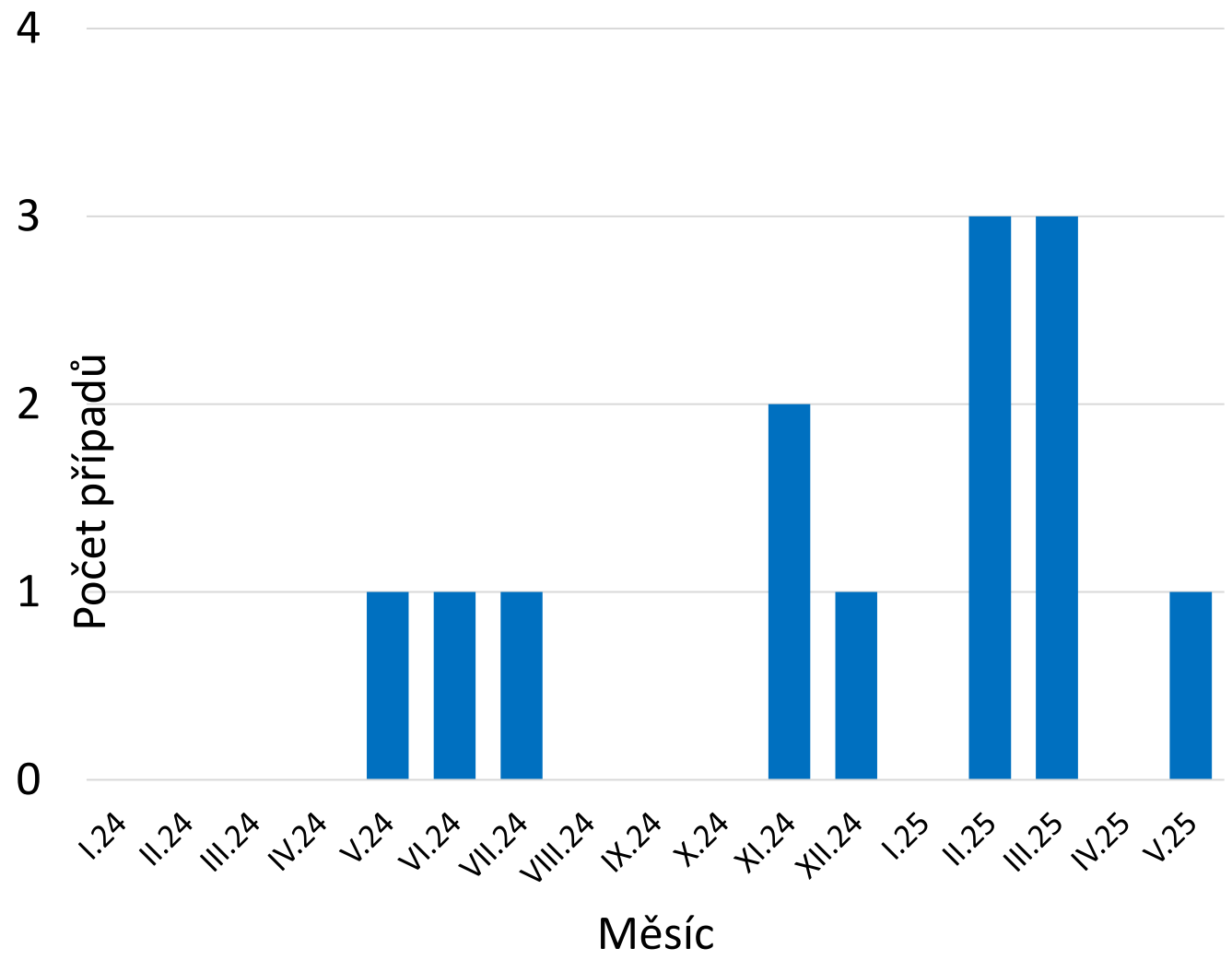

Potravinové izoláty CC 37, ST37, CT20201

Obložené bagety

Sendviče

Ruské vejce

Obložené chlebíčky

Pomazánky s obsahem vajec

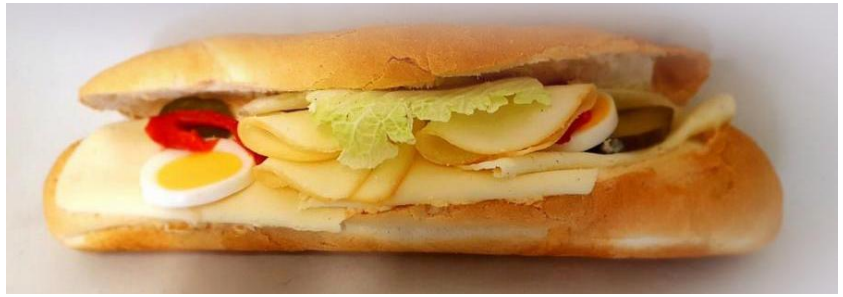

Výsledky analýz vařených loupaných vajec v nálevu

Datum	Místo odběru	Kontrolní / cílený odběr	Balení	Počet vzorků	Výsledek
listopad 2024	výrobce lahůdek	cílený (SZPI)	otevřené	5 vajec	pozitivní
červen 2025	SZ Fn Brno	cílený (KHS JMK, MU)	originální	2 šarže vejce nálev	pozitivní 3 a 5 KTJ/ml
červenec 2025	výrobce	cílený (MU)	provoz	stěry a vejce	stěry pozitivní

Potravinářský podnik

Potravinové izoláty CC 37, ST37, CT20201

pH vařených vajec: 5,1-5,3
pH nálevu: 4,8-5,1

Minimální trvanlivost: 25 dnů od data výroby

Výrobek nepodporuje růst LM!

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2024/2895 ze dne 20. listopadu 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 2073/2005, *L. monocytogenes*

- Riziková skupina - spotřebitelé, s oslabenou obranyschopností, potravinám, které obsahují tento patogen v jakékoliv koncentraci, nemohou být vystaveni. V případě ostatních spotřebitelů je prokázáno, že **škodlivé pro zdraví** může být požití potravin obsahujících *L. monocytogenes* v koncentraci **nad limit 100 KTJ/g/ml**.
- Potraviny určené k přímé spotřebě, které **nepodporují růst** *L. monocytogenes* nesmí přesáhnout limit 100 KTJ/g po celou dobu své údržnosti.
- Potraviny určené k přímé spotřebě, které **podporují růst** *L. monocytogenes* limit negativní v 25 g po celou dobu své údržnosti (studie, <100 KTJ/g).

Závěry

Multiregionální epidemie listeriózy

Potvrzení epidemického klastru CC 37, ST37 (CT20201)

Červenec 2024

Odhalení vehikula infekce (zdroj)

Propojení humánních a potravinových izolátů

Listopad 2024

Opatření v provozu výrobce

- řetězec vařených loupaných vajec je rizikový

Identifikace společné suroviny (vařená loupaná vejce v kyselém nálevu)

Červenec 2025

Poděkování

- SZPI
- SVS
- KHS JMK
- MU - ÚVL

